

Джерела звуку. Звукові коливання.

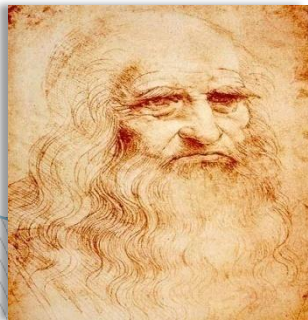
Історія вивчення звуків

Звуки почали вивчати ще в далекій давнині. Перші спостереження з акустики були проведені в VI столітті до нашої ери. Піфагор встановив зв'язок між висотою тону і довжиною струни або труби, яка випромінює звук.

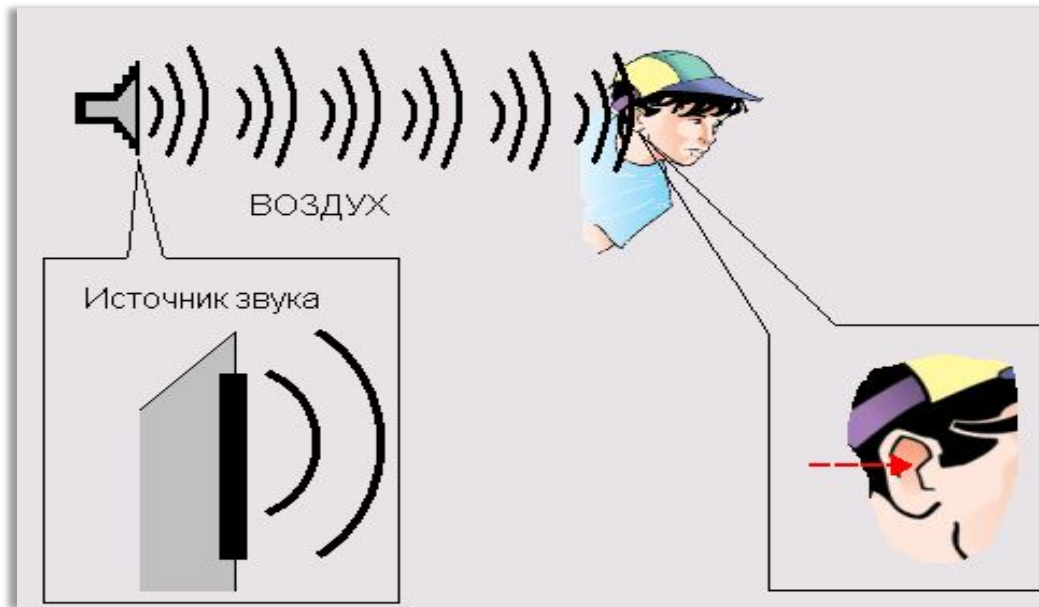

У IV в. до н.е. Аристотель перший правильно уявив, як поширюється звук у повітрі. Він сказав, що тіло яке звучить, викликає стиск і розрідження повітря і пояснив відлуння відображенням звуку від перешкод.

У XV столітті Леонардо да Вінчі сформулював принцип незалежності звукових хвиль від різних джерел.

Світ, в якому ми живемо, сповнений всіляких звуків. Наш світ навіть навчився відтворювати їх, щоб приманювати птахів і звірів. Шелест листя, гуркіт грому, шум морського прибою, свист вітру, звірине гарчання, спів птахів ... Ці звуки чув ще стародавня людина.

Ми живемо у світі звуків, які дозволяють нам отримувати інформацію про те, що відбувається навколо.

Камертон - являє собою металеву "рогатку", укріплену на шухлядці, у якого немає однієї стінки. Якщо спеціальним гумовим молоточком вдарити по "ніжкам" камертона, то він буде видавати звук, званий музичним тоном.

Камертон - винайдений в 18 столітті для настройки музичних інструментів.

Джерела звуку

- ▣ *Природні* (голос, шелест листя, шум прибою)
- ▣ *Штучні* (камертон, струна, дзвін, мембрана)

Загальним у всіх випадках є їх походження.
Коливання тел породжують коливання повітря

Приказка «німий як риба» виявилася спростованою. Риби цілком товариські. Звуки деяких риб нагадують свистки футбольних суддів, інших - стрільбу з гвинтівки або пістолета, а дехто шумить, немов мотоцикл, або видає хлопки. Одна лише акула завжди мовчить.

Звук - це позовжня хвиля.

**Чому
?**

Поперечними хвилями називаються хвилі, в яких коливання відбуваються перпендикулярно напрямку поширення хвилі.

Поздовжніми називаються хвилі, в яких коливання відбуваються вздовж напрямку поширення хвилі.

Поперечна хвиля

Поздовжня хвиля

Питання!

Чому не можна почути дзвін дзвони, що знаходиться всередині судини, з якого відкачано повітря?

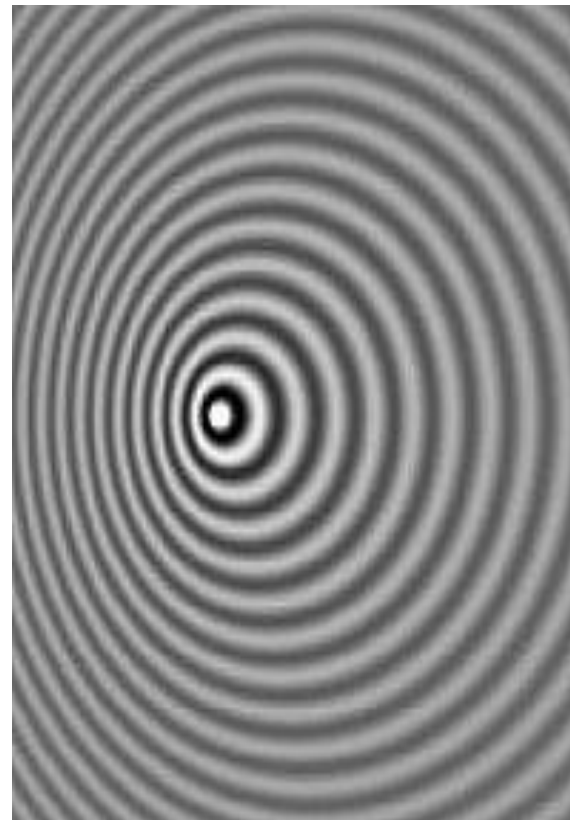
Звук поширюється в будь-якому пружньому середовищі - твердої, рідкої і газоподібної, але не може поширюватися в просторі де немає речовини

Швидкість звуку - це характеристика середовища, в якому поширюється хвиля. Вона визначається двома чинниками: пружністю і щільністю матеріалу.

Пружні властивості твердих тіл залежать від типу деформації. Так, пружні властивості металевого стержня неоднакові при крученні, стискуванні і вигинанні.

І відповідні хвильові коливання поширюються з різною швидкістю.

Швидкість звуку в різних речовинах.

<i>Речовина</i>	<i>Швидкість звуку, м/с</i>
Повітря (при 0 ⁰ С)	331
Гелій	1005
Водород	1300
Вода	1440
Морская вода	1560
Залізо і сталь	5000
Скло	4500
Алюміній	5100
Важка деревина	4000

Швидкість звуку залежить від властивостей середовища, у якій поширюється звук.

У повітрі при підвищенні температури на 1 ° С швидкість звуку зростає приблизно на 0,60 м / с.

Людина відчуває звук за умови:

- 1) наявне джерело звуку, створюються коливання з частотою 16 до 20.000 Гц
- 2) є пружне середовище між вухом і джерелом звуку
- 3) потужність звукових хвиль достатня для здобуття відчуття звуку

Література

- <https://vk.com/away.php?to=http%3A%2F%2Fsvitppt.com.ua%2Ffizika%2Fdzherela-zvuku-zvukovi-kolivannya.html>